



НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ**

61002, м. Харків, вул. Чернишевська, 80

тел.: (057) 700-06-64, 700-06-79

e-mail: ndipzir@gmail.com

сайт: ndipzir.org.ua

Вих. № 165 від 29 грудня 2025

**Народному депутату Верховної Ради
України, Голові Комітету Верховної
Ради України з питань енергетики
та житлово-комунальних послуг
Андрію ГЕРУСУ**

Щодо законодавчих пропозицій

Шановний пане Андрію!

Направляємо Вам проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення інноваційного розвитку енергетичної системи України», розроблений в межах фундаментальної теми НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України «Теоретико-правові засади інноваційного розвитку енергетичної системи України».

Просимо Вас ознайомитися та за можливості підтримати законопроект для його подальшого розгляду у Верховній Раді України.

Авторський колектив: директор Інституту, к.ю.н., доц. Глібко С. В.; зав. наук. відд. правового забезпечення інноваційної діяльності Інституту, к.ю.н. Подрез-Ряполова І. В.

Додатки:

1. Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення інноваційного розвитку енергетичної системи України» на 5 арк.

2. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення інноваційного розвитку енергетичної системи України» на 4 арк.

3. Порівняльна таблиця до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення інноваційного розвитку енергетичної системи України» на 9 арк.

З повагою,

**Директор Науково-дослідного
інституту правового забезпечення
інноваційного розвитку
НАПрН України**



Сергій ГЛІБКО

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення інноваційного розвитку енергетичної системи України»

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести до Закону України «Про альтернативні джерела енергії» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 24, ст.155) такі зміни:

1. Викласти статтю 3 викласти у наступній редакції:

«Стаття 3. Основні засади державної політики у сфері альтернативних джерел енергії

Основними засадами державної політики у сфері альтернативних джерел енергії є:

нарощування обсягів виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел, з метою економного витрачання традиційних паливно-енергетичних ресурсів та зменшення залежності України від їх імпорту шляхом реструктуризації виробництва і раціонального споживання енергії за рахунок збільшення частки енергії, виробленої з альтернативних джерел;

додержання екологічної безпеки за рахунок зменшення негативного впливу на стан довкілля при створенні та експлуатації об'єктів альтернативної енергетики, а також при передачі, транспортуванні, постачанні, зберіганні та споживанні енергії, виробленої з альтернативних джерел;

додержання безпеки для здоров'я людини на об'єктах альтернативної енергетики на всіх етапах виробництва, а також при передачі, транспортуванні, постачанні, зберіганні та споживанні енергії, виробленої з альтернативних джерел;

науково-технічне забезпечення розвитку альтернативної енергетики, популяризація та впровадження науково-технічних досягнень у цій сфері, підготовка відповідних фахівців у вищих та середніх навчальних закладах;

додержання законодавства всіма суб'єктами відносин, пов'язаних з виробництвом, збереженням, транспортуванням, постачанням, передачею і споживанням енергії, виробленої з альтернативних джерел;

додержання умов раціонального споживання та економії енергії, виробленої з альтернативних джерел;

залучення вітчизняних та іноземних інвестицій і підтримка підприємництва у сфері альтернативних джерел енергії, в тому числі шляхом розробки і здійснення загальнодержавних і місцевих програм розвитку альтернативної енергетики.

створення сприятливих умов для інноваційного розвитку сфери альтернативних джерел енергії, зокрема шляхом державної підтримки наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок та впровадження інноваційних технологій у сферах виробництва, зберігання, передачі та споживання альтернативних джерел енергії;

стимулювання розвитку розподіленої генерації з урахуванням Стратегії розвитку розподіленої генерації на період до 2035 року та впровадження «розумних мереж» з урахуванням Концепції впровадження «розумних мереж» в Україні та середньострокового Плану заходів із впровадження «розумних мереж» в Україні;

забезпечення державної підтримки інноваційних проектів шляхом податкових стимулів, грантових програм, пільгового кредитування;

забезпечення інтеграції об'єктів енергетичної інфраструктури України до європейського енергетичного простору з урахуванням необхідності гармонізації політики та нормативної бази до норм і стандартів Європейського Союзу.»

2. Статтю 5 викласти у такій редакції:

«Стаття 5. Державне регулювання у сфері альтернативних джерел енергії

Державне регулювання у сфері альтернативних джерел енергії здійснює Кабінет Міністрів України чи за його дорученням спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у відповідній сфері в порядку, визначеному **чинним** законодавством.

Державне регулювання у сфері альтернативних джерел енергії здійснюється шляхом:

розроблення, затвердження та запровадження норм, правил виробництва, передачі, транспортування, постачання, зберігання і споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел, а також підтвердження походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії;

нагляду та контролю за безпечним виконанням робіт на об'єктах альтернативної енергетики незалежно від їх форми власності, безпечною експлуатацією енергогенеруючого обладнання та за режимами передачі і споживання енергії;

нагляду та контролю за додержанням вимог технічної експлуатації на об'єктах альтернативної енергетики незалежно від їх форми власності, технічної

експлуатації енергетичного обладнання об'єктів, підключених до об'єднаної енергетичної системи України;

встановлення тарифів на електричну енергію, вироблену на об'єктах альтернативної енергетики, а також на теплову енергію, видобуту з альтернативних джерел;

всестороннього заохочення, підтримки та стимулювання науково-дослідницьких, дослідно-конструкторських робіт, **інноваційних проектів**, діяльності винахідників, раціоналізаторів і **стартапів**, спрямованих на **інноваційний** розвиток виробництва та використання альтернативних джерел енергії, зокрема шляхом надання **грантів та застосування податкових стимулів**;

створення умов для розвитку та модернізації електроенергетики на основі технологій «розумних мереж», інтеграції заходів із кібербезпеки та кіберзахисту об'єктів альтернативної енергетики.

Монопольна діяльність у сфері альтернативних джерел енергії регулюється відповідно до законодавства.»

3. Статтю 6 викласти у такій редакції:

«Стаття 6. Організаційне забезпечення діяльності у сфері альтернативних джерел енергії

Організаційне забезпечення діяльності у сфері альтернативних джерел енергії включає:

визначення джерел і напрямів фінансування заходів у сфері альтернативних джерел енергії;

підключення підприємствами електричних мереж (енергопостачальних компаній) об'єктів усіх форм власності, що виробляють енергію з альтернативних джерел, до об'єднаної енергетичної системи України;

створення бази статистичних даних про ресурси альтернативних джерел енергії;

створення умов для співпраці між державою, суб'єктами підприємницької діяльності, науковими установами та закладами вищої освіти з метою забезпечення інноваційного розвитку сфери альтернативних джерел енергії;

створення технологічних парків, індустріальних парків та енергетичних кластерів;

підтвердження відповідності енергогенеруючих об'єктів об'єктам альтернативної енергетики.»

4. Частину 1 статті 8 викласти в такій редакції:

«Фінансування заходів у сфері альтернативних джерел енергії здійснюється як за рахунок коштів, передбачених в оптових тарифах на електроенергію та тарифах на теплову енергію, шляхом впровадження спеціальної цільової надбавки до тарифу, визначеної законом, так і за рахунок коштів підприємств, установ, організацій, коштів державного та місцевого бюджетів, **добровільних**

внесків фізичних та юридичних осіб, а також інших коштів, не заборонених законодавством, включаючи гранти міжнародних організацій, пільгові кредити міжнародних банків розвитку; інвестиції приватних фондів.»

5. Статтю 9 викласти у такій редакції:

«Стаття 9. Стимулювання виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел

Стимулювання виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел, здійснюється відповідно до законодавства шляхом:

застосування економічних важелів і стимулів, передбачених законодавством про енергозбереження та охорону довкілля, з метою розширення використання альтернативних джерел енергії;

створення сприятливих економічних умов та стимулів щодо впровадження та використання інноваційних технологій;

створення сприятливих економічних умов для спорудження об'єктів альтернативної енергетики.

Суб'єктам господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, активним споживачам рекомендується встановлювати установки зберігання енергії та генеруючі установки гібридного типу, спроможні виробляти електричну енергію, як в синхронізованому з енергосистемою, так і в автономному режимі.»

II. Внести до Закон України «Про енергетичну ефективність» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2022, № 2, ст.8) такі зміни:

1. Статтю 3 викласти у такій редакції:

«Стаття 3. Державна політика у сфері забезпечення енергетичної ефективності

1. Державна політика у сфері забезпечення енергетичної ефективності є невід'ємною частиною політики у сферах енергетики, економіки, сталого розвитку та охорони навколишнього природного середовища.

2. Основними заходами державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності є:

1) надання переваги енергоефективним заходам, які зменшують попит на енергію, при розробленні нормативно-правових актів, стратегічних документів державної політики та прийнятті рішень щодо фінансування заходів з розвитку об'єднаної енергетичної системи України, об'єктів газової інфраструктури чи об'єктів у сфері теплопостачання, якщо енергоефективні заходи є більш економічно доцільними (забезпечення дотримання принципу "Енергоефективність насамперед");

2) усунення регуляторних бар'єрів здійснення енергоефективних заходів;

3) зміцнення співробітництва між споживачами, виробниками, постачальниками енергії, виконавцями енергосервісу, органами державної влади

та органами місцевого самоврядування з метою досягнення цілей та цільових показників у сфері забезпечення енергетичної ефективності;

4) популяризація та використання високоефективних технологій, систем енергетичного менеджменту, систем моніторингу споживання енергії;

5) стимулювання споживачів до підвищення енергоефективності, управління попитом та використання відновлюваних джерел енергії;

6) сприяння розвитку ринку енергосервісу;

7) сприяння розвитку ефективного централізованого теплопостачання та високоефективної когенерації, сприяння доступу до енергосистеми електроенергії від високоефективної когенерації;

8) сприяння проведенню систематичних комплексних наукових досліджень у сфері енергоефективності з метою стимулювання створення інноваційних енергоефективних процесів і технологій;

9) сприяння інноваційному розвитку інфраструктури енергопостачання.»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення інноваційного розвитку енергетичної системи України»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Сталий розвиток енергетичного сектору має безпосередній вплив на підвищення якості життя населення, що досягається через забезпечення доступу до чистих і надійних джерел енергії, тому, у контексті сталого розвитку національної економіки правове регулювання енергетичних правовідносин повинно стати дієвим інструментом для подолання актуальних викликів і формування стійкої, незалежної та екологічно безпечної енергетичної системи України. Правові засади державної політики у сфері інноваційного розвитку енергетичного сектору наразі потребують суттєвого оновлення, адже чинна нормативно-правова база не у повній мірі враховує сучасні виклики, екологічні вимоги та загрози, зокрема, що пов'язані із воєнним станом. Беручи до уваги зазначене, у сучасних умовах особливої ваги набувають питання правового забезпечення енергетичної незалежності, стійкості енергетичної інфраструктури та ефективного використання відновлюваних джерел енергії. Тобто в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення національної економіки важливо сформувати ефективну й узгоджену нормативно-правову базу, яка забезпечить повноцінне інвестиційне стимулювання зеленої енергетики та доступ до енергетичних ресурсів.

Підтверджуючи стратегічний курс України на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі, сьогодні основними завданнями державної політики є продовження процесу модернізації держави з метою подальшого поглиблення політичної та економічної інтеграції України з Європейським Союзом. Отже, вирішальне значення у забезпеченні сталого розвитку національної економіки відіграють інноваційний розвиток енергетичної системи України та членство в ЄС.

2. Мета і завдання законопроекту

Метою законопроекту є створення правових, організаційних та економічних передумов для забезпечення інноваційного розвитку енергетичної системи України шляхом удосконалення державної політики у сферах альтернативних джерел енергії та енергетичної ефективності.

Основними завданнями законопроекту є:

стимулювання впровадження інноваційних технологій у виробництві, зберіганні, передачі та споживанні енергії з альтернативних джерел;

розвиток розподіленої генерації, систем накопичення енергії та «розумних мереж»;

забезпечення інтеграції енергетичної інфраструктури України до європейського енергетичного простору з урахуванням необхідності гармонізації чинного законодавства з правом Європейського Союзу;

створення сприятливих умов для залучення інвестицій, розвитку наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, інноваційних проектів у сфері альтернативної енергетики та енергоефективності.

Законопроект спрямований на удосконалення законодавчої бази з метою її відповідності міжнародним стандартам в сфері інноваційної діяльності та сучасним потребам інноваційного розвитку національної економіки. Завданнями законопроекту є правова регламентація важливих правових аспектів забезпечення сталого інноваційного розвитку енергетичної системи України в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення національної економіки України.

3. Загальна характеристика і основні положення законопроекту

Законопроектом передбачається внесення змін до Законів України «Про альтернативні джерела енергії» та «Про енергетичну ефективність» з метою визначення правових аспектів інноваційного розвитку сфери альтернативних джерел енергії, узгодження норм чинного законодавства з

документами стратегічного планування, забезпечення гармонізації політики та нормативної бази до норм і стандартів Європейського Союзу.

У Законі України «Про альтернативні джерела енергії»:

- удосконалено зміст основних засад державної політики у сфері альтернативних джерел енергії, які визначені у статті 3 шляхом додавання таких напрямів, як створення сприятливих умов для інноваційного розвитку сфери альтернативних джерел енергії; стимулювання розвитку розподіленої генерації; забезпечення державної підтримки інноваційних проектів; забезпечення інтеграції об'єктів енергетичної інфраструктури України до європейського енергетичного простору тощо.

- уточнено шляхи державного регулювання у сфері альтернативних джерел енергії;

- розширено інструменти державного регулювання інноваційної діяльності та напрями організаційного забезпечення діяльності у сфері альтернативних джерел енергії;

- вдосконалені положення щодо джерел фінансування заходів у сфері альтернативних джерел енергії та заходів із стимулювання виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел.

У Законі України «Про енергетичну ефективність»:

-удосконалено зміст статті 3 у контексті вдосконалення основних заходів державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності.

4. Стан нормативно-правової бази у сфері правового регулювання

Основними нормативно-правовим актами, що регулюють правовідносини у цій сфері, є Конституція України, Закони України «Про альтернативні джерела енергії» та «Про енергетичну ефективність» та інші нормативно-правові акти.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів України.

6. Прогноз соціально-економічних, правових та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття законопроекту матиме позитивні соціально-економічні та правові наслідки. Очікується, що реалізація його норм призведе до активізації інвестиційної діяльності в енергетичному секторі, розвитку інноваційного підприємництва, технологічних парків, енергетичних кластерів, розподіленої генерації та стимулюванню наукових досліджень, впровадженню сучасних енергоефективних і відновлюваних технологій та наближенню законодавства України до стандартів та вимог Європейського Союзу у сфері енергетики та енергоефективності.

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення інноваційного розвитку енергетичної системи України»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта
Закон України «Про альтернативні джерела енергії» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 24, ст.155)	
<p>Стаття 3. Основні засади державної політики у сфері альтернативних джерел енергії</p> <p>Основними засадами державної політики у сфері альтернативних джерел енергії є:</p> <p>нарощування обсягів виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел, з метою економного витрачання традиційних паливно-енергетичних ресурсів та зменшення залежності України від їх імпорту шляхом реструктуризації виробництва і раціонального споживання енергії за рахунок збільшення частки енергії, виробленої з альтернативних джерел;</p> <p>додержання екологічної безпеки за рахунок зменшення негативного впливу на стан довкілля при створенні та експлуатації об'єктів альтернативної енергетики, а також при передачі, транспортуванні, постачанні, зберіганні та споживанні енергії, виробленої з альтернативних джерел;</p> <p>додержання безпеки для здоров'я людини на об'єктах альтернативної енергетики на всіх етапах виробництва, а також при передачі, транспортуванні, постачанні, зберіганні та споживанні енергії, виробленої з альтернативних джерел;</p> <p>науково-технічне забезпечення розвитку альтернативної енергетики, популяризація та впровадження науково-технічних досягнень у цій сфері, підготовка відповідних фахівців у вищих та середніх навчальних закладах;</p> <p>додержання законодавства всіма суб'єктами відносин, пов'язаних з виробництвом, збереженням, транспортуванням, постачанням, передачею</p>	<p>Стаття 3. Основні засади державної політики у сфері альтернативних джерел енергії</p> <p>Основними засадами державної політики у сфері альтернативних джерел енергії є:</p> <p>нарощування обсягів виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел, з метою економного витрачання традиційних паливно-енергетичних ресурсів та зменшення залежності України від їх імпорту шляхом реструктуризації виробництва і раціонального споживання енергії за рахунок збільшення частки енергії, виробленої з альтернативних джерел;</p> <p>додержання екологічної безпеки за рахунок зменшення негативного впливу на стан довкілля при створенні та експлуатації об'єктів альтернативної енергетики, а також при передачі, транспортуванні, постачанні, зберіганні та споживанні енергії, виробленої з альтернативних джерел;</p> <p>додержання безпеки для здоров'я людини на об'єктах альтернативної енергетики на всіх етапах виробництва, а також при передачі, транспортуванні, постачанні, зберіганні та споживанні енергії, виробленої з альтернативних джерел;</p> <p>науково-технічне забезпечення розвитку альтернативної енергетики, популяризація та впровадження науково-технічних досягнень у цій сфері, підготовка відповідних фахівців у вищих та середніх навчальних закладах;</p> <p>додержання законодавства всіма суб'єктами відносин, пов'язаних з виробництвом, збереженням, транспортуванням, постачанням, передачею</p>

<p>і споживанням енергії, виробленої з альтернативних джерел;</p> <p>додержання умов раціонального споживання та економії енергії, виробленої з альтернативних джерел;</p> <p>залучення вітчизняних та іноземних інвестицій і підтримка підприємництва у сфері альтернативних джерел енергії, в тому числі шляхом розробки і здійснення загальнодержавних і місцевих програм розвитку альтернативної енергетики.</p> <p>Норми відсутні</p>	<p>і споживанням енергії, виробленої з альтернативних джерел;</p> <p>додержання умов раціонального споживання та економії енергії, виробленої з альтернативних джерел;</p> <p>залучення вітчизняних та іноземних інвестицій і підтримка підприємництва у сфері альтернативних джерел енергії, в тому числі шляхом розробки і здійснення загальнодержавних і місцевих програм розвитку альтернативної енергетики.</p> <p>створення сприятливих умов для інноваційного розвитку сфери альтернативних джерел енергії, зокрема шляхом державної підтримки наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок та впровадження інноваційних технологій у сферах виробництва, зберігання, передачі та споживання альтернативних джерел енергії;</p> <p>стимулювання розвитку розподіленої генерації з урахуванням Стратегії розвитку розподіленої генерації на період до 2035 року та впровадження "розумних мереж" з урахуванням Концепції впровадження "розумних мереж" в Україні та середньострокового Плану заходів із впровадження "розумних мереж" в Україні;</p> <p>забезпечення державної підтримки інноваційних проектів шляхом податкових стимулів, грантових програм, пільгового кредитування;</p> <p>забезпечення інтеграції об'єктів енергетичної інфраструктури України до європейського енергетичного простору з урахуванням необхідності гармонізації політики та нормативної бази до норм і стандартів Європейського Союзу.</p>
<p>Стаття 5. Державне регулювання у сфері альтернативних джерел енергії</p> <p>Державне регулювання у сфері альтернативних джерел енергії здійснює Кабінет Міністрів України чи за його дорученням спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у відповідній сфері в порядку, визначеному законодавством.</p> <p>Державне регулювання у сфері альтернативних джерел енергії здійснюється шляхом:</p> <p>розроблення, затвердження та запровадження норм, правил</p>	<p>Стаття 5. Державне регулювання у сфері альтернативних джерел енергії</p> <p>Державне регулювання у сфері альтернативних джерел енергії здійснює Кабінет Міністрів України чи за його дорученням спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у відповідній сфері в порядку, визначеному чинним законодавством.</p> <p>Державне регулювання у сфері альтернативних джерел енергії здійснюється шляхом:</p> <p>розроблення, затвердження та запровадження норм, правил</p>

<p>виробництва, передачі, транспортування, постачання, зберігання і споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел, а також підтвердження походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії;</p> <p>нагляду та контролю за безпечним виконанням робіт на об'єктах альтернативної енергетики незалежно від їх форми власності, безпечною експлуатацією енергогенеруючого обладнання та за режимами передачі і споживання енергії;</p> <p>нагляду та контролю за додержанням вимог технічної експлуатації на об'єктах альтернативної енергетики незалежно від їх форми власності, технічної експлуатації енергетичного обладнання об'єктів, підключених до об'єднаної енергетичної системи України;</p> <p>встановлення тарифів на електричну енергію, вироблену на об'єктах альтернативної енергетики, а також на теплову енергію, видобуту з альтернативних джерел;</p> <p>всебічного заохочення і підтримки науково-дослідницьких, дослідно-конструкторських робіт, діяльності винахідників і раціоналізаторів, спрямованих на розвиток виробництва та використання альтернативних джерел енергії.</p> <p>Монопольна діяльність у сфері альтернативних джерел енергії регулюється відповідно до законодавства.</p> <p>Норми відсутні</p>	<p>виробництва, передачі, транспортування, постачання, зберігання і споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел, а також підтвердження походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії;</p> <p>нагляду та контролю за безпечним виконанням робіт на об'єктах альтернативної енергетики незалежно від їх форми власності, безпечною експлуатацією енергогенеруючого обладнання та за режимами передачі і споживання енергії;</p> <p>нагляду та контролю за додержанням вимог технічної експлуатації на об'єктах альтернативної енергетики незалежно від їх форми власності, технічної експлуатації енергетичного обладнання об'єктів, підключених до об'єднаної енергетичної системи України;</p> <p>встановлення тарифів на електричну енергію, вироблену на об'єктах альтернативної енергетики, а також на теплову енергію, видобуту з альтернативних джерел;</p> <p>всебічного заохочення, підтримки та стимулювання науково-дослідницьких, дослідно-конструкторських робіт, інноваційних проєктів, діяльності винахідників, раціоналізаторів і стартапів, спрямованих на інноваційний розвиток виробництва та використання альтернативних джерел енергії, зокрема шляхом надання грантів та застосування податкових стимулів;</p> <p>створення умов для розвитку та модернізації електроенергетики на основі технологій “розумних мереж”, інтеграції заходів із кібербезпеки та кіберзахисту об'єктів альтернативної енергетики.</p> <p>Монопольна діяльність у сфері альтернативних джерел енергії регулюється відповідно до законодавства.</p>
<p>Стаття 6. Організаційне забезпечення діяльності у сфері альтернативних джерел енергії</p> <p>Організаційне забезпечення діяльності у сфері альтернативних джерел енергії включає:</p> <p>визначення джерел і напрямів фінансування заходів у сфері альтернативних джерел енергії;</p> <p>підключення підприємствами електричних мереж (енергопостачальних компаній) об'єктів усіх форм власності, що виробляють енергію з альтернативних джерел, до об'єднаної енергетичної системи України;</p>	<p>Стаття 6. Організаційне забезпечення діяльності у сфері альтернативних джерел енергії</p> <p>Організаційне забезпечення діяльності у сфері альтернативних джерел енергії включає:</p> <p>визначення джерел і напрямів фінансування заходів у сфері альтернативних джерел енергії;</p> <p>підключення підприємствами електричних мереж (енергопостачальних компаній) об'єктів усіх форм власності, що виробляють енергію з альтернативних джерел, до об'єднаної енергетичної системи України;</p>

<p>створення бази статистичних даних про ресурси альтернативних джерел енергії; підтвердження відповідності енергогенеруючих об'єктів об'єктам альтернативної енергетики.</p> <p>Норми відсутні</p>	<p>створення бази статистичних даних про ресурси альтернативних джерел енергії; створення умов для співпраці між державою, суб'єктами підприємницької діяльності, науковими установами та закладами вищої освіти з метою забезпечення інноваційного розвитку сфери альтернативних джерел енергії; створення технологічних парків, індустріальних парків та енергетичних кластерів; підтвердження відповідності енергогенеруючих об'єктів об'єктам альтернативної енергетики.</p>
<p>Стаття 8. Фінансування заходів у сфері альтернативних джерел енергії</p> <p>Фінансування заходів у сфері альтернативних джерел енергії здійснюється як за рахунок коштів, передбачених в оптових тарифах на електроенергію та тарифах на теплову енергію, шляхом впровадження спеціальної цільової надбавки до тарифу, визначеної законом, так і за рахунок коштів підприємств, установ, організацій, коштів державного та місцевого бюджетів, добровільних внесків та інших коштів, не заборонених законодавством.</p> <p>Норми відсутні</p> <p>Порядок формування фонду цільового фінансування зазначених заходів і здійснення контролю за цільовим використанням цих коштів встановлює Кабінет Міністрів України.</p> <p>{Дію частини третьої статті 8 зупинено на 2025 рік згідно із Законом № 4059-ІХ від 19.11.2024} {Дію частини третьої статті 8 зупинено на 2024 рік згідно із Законом № 3460-ІХ від 09.11.2023} {Дію частини третьої статті 8 зупинено на 2023 рік згідно із Законом № 2710-ІХ від 03.11.2022} Кабінет Міністрів України має право передбачити у державному бюджеті видатки на фінансову підтримку учасників ринку електричної енергії, на яких</p>	<p>Стаття 8. Фінансування заходів у сфері альтернативних джерел енергії</p> <p>Фінансування заходів у сфері альтернативних джерел енергії здійснюється як за рахунок коштів, передбачених в оптових тарифах на електроенергію та тарифах на теплову енергію, шляхом впровадження спеціальної цільової надбавки до тарифу, визначеної законом, так і за рахунок коштів підприємств, установ, організацій, коштів державного та місцевого бюджетів, добровільних внесків фізичних та юридичних осіб, а також інших коштів, не заборонених законодавством, включаючи гранти міжнародних організацій, пільгові кредити міжнародних банків розвитку; інвестиції приватних фондів.</p> <p>Порядок формування фонду цільового фінансування зазначених заходів і здійснення контролю за цільовим використанням цих коштів встановлює Кабінет Міністрів України.</p> <p>{Дію частини третьої статті 8 зупинено на 2025 рік згідно із Законом № 4059-ІХ від 19.11.2024} {Дію частини третьої статті 8 зупинено на 2024 рік згідно із Законом № 3460-ІХ від 09.11.2023} {Дію частини третьої статті 8 зупинено на 2023 рік згідно із Законом № 2710-ІХ від 03.11.2022} Кабінет Міністрів України має право передбачити у державному бюджеті видатки на фінансову підтримку учасників ринку електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, відповідно до бюджетних запитів центрального органу виконавчої влади,</p>

<p>покладено спеціальні обов'язки із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, відповідно до бюджетних запитів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, на підставі розрахунків, наданих Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.</p> <p>У разі отримання учасниками ринку електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, з державного бюджету фінансової підтримки, передбаченої частиною третьою цієї статті, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, встановлюється тариф на послуги з передачі електричної енергії на відповідний рік з урахуванням фінансової підтримки, отриманої учасниками ринку електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.</p>	<p>що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, на підставі розрахунків, наданих Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.</p> <p>У разі отримання учасниками ринку електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, з державного бюджету фінансової підтримки, передбаченої частиною третьою цієї статті, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, встановлюється тариф на послуги з передачі електричної енергії на відповідний рік з урахуванням фінансової підтримки, отриманої учасниками ринку електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.</p>
<p>Стаття 9. Стимулювання виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел</p> <p>Стимулювання виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел, здійснюється відповідно до законодавства шляхом:</p> <p>застосування економічних важелів і стимулів, передбачених законодавством про енергозбереження та охорону довкілля, з метою розширення використання альтернативних джерел енергії;</p> <p>створення сприятливих економічних умов для спорудження об'єктів альтернативної енергетики.</p> <p>Норми відсутні</p> <p>Суб'єктам господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, активним споживачам рекомендується встановлювати установки зберігання енергії та генеруючі установки</p>	<p>Стаття 9. Стимулювання виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел</p> <p>Стимулювання виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел, здійснюється відповідно до законодавства шляхом:</p> <p>застосування економічних важелів і стимулів, передбачених законодавством про енергозбереження та охорону довкілля, з метою розширення використання альтернативних джерел енергії;</p> <p>створення сприятливих економічних умов та стимулів щодо впровадження та використання інноваційних технологій;</p> <p>створення сприятливих економічних умов для спорудження об'єктів альтернативної енергетики.</p> <p>Суб'єктам господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, активним споживачам рекомендується встановлювати установки зберігання енергії та генеруючі установки гібридного типу, спроможні виробляти електричну енергію, як в</p>

гібридного типу, спроможні виробляти електричну енергію, як в синхронізованому з енергосистемою, так і в автономному режимі.	синхронізованому з енергосистемою, так і в автономному режимі.
Закон України «Про енергетичну ефективність» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2022, № 2, ст.8)	
<p>Стаття 3. Державна політика у сфері забезпечення енергетичної ефективності</p> <p>1. Державна політика у сфері забезпечення енергетичної ефективності є невід'ємною частиною політики у сферах енергетики, економіки, сталого розвитку та охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>2. Основними заходами державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) надання переваги енергоефективним заходам, які зменшують попит на енергію, при розробленні нормативно-правових актів, стратегічних документів державної політики та прийнятті рішень щодо фінансування заходів з розвитку об'єднаної енергетичної системи України, об'єктів газової інфраструктури чи об'єктів у сфері теплопостачання, якщо енергоефективні заходи є більш економічно доцільними (забезпечення дотримання принципу "Енергоефективність насамперед"); 2) усунення регуляторних бар'єрів здійснення енергоефективних заходів; 3) зміцнення співробітництва між споживачами, виробниками, постачальниками енергії, виконавцями енергосервісу, органами державної влади та органами місцевого самоврядування з метою досягнення цілей та цільових показників у сфері забезпечення енергетичної ефективності; 4) популяризація та використання вискоелективних технологій, систем енергетичного менеджменту, систем моніторингу споживання енергії; 5) стимулювання споживачів до підвищення енергоефективності, управління попитом та використання відновлюваних джерел енергії; 6) сприяння розвитку ринку енергосервісу; 7) сприяння розвитку ефективного централізованого теплопостачання та вискоелективної когенерації, сприяння доступу до енергосистеми електроенергії від вискоелективної когенерації; 8) сприяння проведенню систематичних комплексних досліджень у 	<p>Стаття 3. Державна політика у сфері забезпечення енергетичної ефективності</p> <p>1. Державна політика у сфері забезпечення енергетичної ефективності є невід'ємною частиною політики у сферах енергетики, економіки, сталого розвитку та охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>2. Основними заходами державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) надання переваги енергоефективним заходам, які зменшують попит на енергію, при розробленні нормативно-правових актів, стратегічних документів державної політики та прийнятті рішень щодо фінансування заходів з розвитку об'єднаної енергетичної системи України, об'єктів газової інфраструктури чи об'єктів у сфері теплопостачання, якщо енергоефективні заходи є більш економічно доцільними (забезпечення дотримання принципу "Енергоефективність насамперед"); 2) усунення регуляторних бар'єрів здійснення енергоефективних заходів; 3) зміцнення співробітництва між споживачами, виробниками, постачальниками енергії, виконавцями енергосервісу, органами державної влади та органами місцевого самоврядування з метою досягнення цілей та цільових показників у сфері забезпечення енергетичної ефективності; 4) популяризація та використання вискоелективних технологій, систем енергетичного менеджменту, систем моніторингу споживання енергії; 5) стимулювання споживачів до підвищення енергоефективності, управління попитом та використання відновлюваних джерел енергії; 6) сприяння розвитку ринку енергосервісу; 7) сприяння розвитку ефективного централізованого теплопостачання та вискоелективної когенерації, сприяння доступу до енергосистеми електроенергії від вискоелективної когенерації; 8) сприяння проведенню систематичних комплексних наукових

сфері енергоефективності для розробки наукових основ створення новітніх енергоефективних процесів і технологій.

Норми відсутні

досліджень у сфері енергоефективності з метою **стимулювання створення інноваційних** енергоефективних процесів і технологій;

9) сприяння інноваційному розвитку інфраструктури енергопостачання.